

Lillestrøm kommune

Kopi:

Kommunedirektør - Bjørn Gudbjørgrud
Direktør oppvekst – Dagfinn Cock
Direktør klima og infrastruktur - Vidar Almsten
Kommunalsjef Kultur - Anne-Berit Haavind
Avdelingsleder Friluftsliv og idrett - Håvard Ellingsen

Lillestrøm, 09.04.2026

Høringsinnspill – Svømmeanleggsstrategi Lillestrøm kommune

Lillestrøm idrettsråd, i dialog med svømmeklubbene, ønsker å gi et samlet innspill til svømmeanleggsstrategien og tiltaksplanen.

Vi vil innledningsvis understreke at vi i stor grad deler administrasjonens situasjonsbeskrivelse. Samtidig mener vi at **strategien, slik den foreligger, ikke i tilstrekkelig grad løser de dokumenterte utfordringene, og at det er behov for konkrete justeringer for å sikre at strategien blir et reelt styringsverktøy.**

Strategien gir et tydelig bilde av:

- Et betydelig vedlikeholdsetterslep
- Høy nedetid i eksisterende anlegg
- Et behov for bedre struktur og prioritering

Dette er et viktig og riktig utgangspunkt.

Vår bekymring er imidlertid at det er et tydelig gap mellom analysen og de løsningene som foreslås. Strategien beskriver utfordringene godt, men tiltakene er ikke tilstrekkelige til å løse dem.

Kapasitet: Et mål som ikke løser det dokumenterte behovet

Strategien legger til grunn et måltall på **0,025 m²** bassengkapasitet per innbygger, med en ambisjon om 0,03 m². Samtidig viser tiltaksplanen at kapasiteten i perioden 2028-2032 vil ligge under minimumsnivået. Når dokumentert nedetid inkluderes (over 20 % reduksjon), vil reell kapasitet i praksis være betydelig lavere.

Selv ambisjonsnivået på 0,03 m² er utilstrekkelig, og ligger under Norges Svømmeforbunds anbefaling på 0,032 m². Dette betyr at kommunen planlegger for et nivå som allerede er faglig for lavt – før man tar høyde for nedetid og befolkningsvekst.

Samlet innebærer dette at strategien ikke legger til rette for **økt kapasitet, men i praksis viderefører eller forverrer dagens situasjon.**

Måltallet må derfor justeres opp til et nivå som gir en reell kapasitetsøkning, og som tar høyde for både nedetid og forventet befolkningsvekst. Vi anbefaler at måltallet som minimum settes på nivå med Norges Svømmeforbunds anbefaling (0,032 m²), og justeres ytterligere for dokumentert nedetid, slik at reell kapasitet når anbefalt nivå.

Overgangsperioden: Strategiens mest kritiske svakhet

Strategien bygger på en omstilling til færre og større anlegg. Dette er forståelig og i mange sammenhenger hensiktsmessig. Utfordringen ligger i gjennomføringen.

Tiltaksplanen legger opp til at **flere basseng tas ut av drift før ny kapasitet er etablert.**

Denne fremdriften innebærer en lang periode med betydelig usikkerhet knyttet til kapasitet og tilgjengelighet, og forsterker risikoen for kapasitetsfall i overgangsperioden. Konsekvensen vil være redusert svømmeopplæring, dårligere kapasitet for idretten og økt press på gjenværende anlegg.

Det må derfor legges inn et bindende prinsipp i strategien om at eksisterende kapasitet ikke skal reduseres før ny kapasitet er etablert.

Samtidig er det avgjørende å sikre stabil drift og tilstrekkelig investeringsnivå i sentrale anlegg i pressområder, herunder Skjetten, Volla og Vigernes, som utgjør en vesentlig del av kapasiteten i overgangsperioden.

Rehabilitering og nybygg: Behov for en mer helhetlig vurdering

Strategien legger stor vekt på rehabilitering av eksisterende anlegg. Dette er nødvendig gitt dagens situasjon.

Samtidig etterlyser vi en tydeligere og mer helhetlig vurdering av:

- Samlet livsløpskostnad
- Driftsøkonomi
- Funksjonalitet og fleksibilitet
- Tilskuddsordninger ved nybygg

Det bør gjennomføres og synliggjøres en systematisk sammenligning mellom rehabilitering og nybygg før prioriteringer fastsettes. Dette er avgjørende for å sikre at kommunen gjør langsiktige og bærekraftige investeringer.

Skolesvømming: Avvik mellom mål og gjennomførbarhet

Strategien har et tydelig mål om 76 timer svømmeopplæring, som er et viktig og riktig mål. Samtidig bygger beregningene på forutsetninger som ikke er tilstrekkelig realitetsforankret:

- Full utnyttelse av skoleåret
- Begrenset hensyn til logistikk og transport
- Likestilling av basseng med ulik størrelse og funksjon

Når disse forholdene tas i betraktning, fremstår det som usikkert om planen gir tilstrekkelig kapasitet til å nå målet. Det må dokumenteres at foreslått kapasitet faktisk muliggjør måloppnåelse før strategien vedtas.

Tilgjengelighet og kommunens samfunnsrolle

Strategien innebærer en dreining mot færre anlegg og økt sentralisering.

Økt sentralisering vil kunne føre til lengre reisevei, redusert deltakelse og økte barrierer for barn og unge, eldre og personer med begrenset mobilitet. Dette er særlig kritisk i et folkehelse- og sosialt utjevningsspektiv.

Kommunen har et ansvar for å sikre et tilbud som er tilgjengelig for hele befolkningen. Dette perspektivet må vektlegges tydeligere i strategien.

Økonomiske prioriteringer og sammenheng i tiltakene

Tiltaksplanen viser til potensielle innsparinger ved nedleggelse av anlegg. For å sikre strategiens troverdighet er det avgjørende å tydeliggjøre **hvordan eventuelle innsparinger fra nedleggelser faktisk reinvesteres i svømmeanlegg, og hvordan dette bidrar til økt kapasitet.**

I tiltaksplansdokumentet (kapittel 4.1, tabell 17) er kostnadene samtidig presentert uten at det er tatt høyde for forventede tilskudd (blant annet spillemidler) og MVA. Dette gir et ufullstendig bilde av de reelle investeringskostnadene, og kan påvirke prioriteringene i feil retning.

For å sikre et korrekt og beslutningsrelevant grunnlag må både forventede tilskudd og en tydelig reinvesteringsmodell synliggjøres.

Uten en tydelig reinvesteringsmodell fremstår strategien som en nedskaleringsstrategi, ikke en utviklingsstrategi. Dette må konkretiseres før politisk behandling.

Folkebadsordningen: Må opprettholdes som et offentlig ansvar

I strategien vises det til at kommunen ikke ønsker å konkurrere med det planlagte kommersielle badelandet (Thon Badeland), og at kommunale folkebad derfor bør avvikles. **Vi vil samtidig vise til at tidligere politiske føringer har lagt til grunn at et eventuelt kommersielt badeland skulle være et supplement til eksisterende offentlige anlegg** – ikke en erstatning for disse.

Dette er en tilnærming som etter vår vurdering ikke i tilstrekkelig grad ivaretar kommunens samfunnsrolle, og **formuleringen om å avvikle folkebad må tas ut av strategien.**

Kommunale svømmeanlegg og folkebad er ikke direkte sammenlignbare med kommersielle badeland. De fyller ulike funksjoner:

- Kommunale anlegg er en del av grunnleggende infrastruktur for svømmeopplæring, idrett og folkehelse
- Folkebad er et lavterskeltilbud tilgjengelig for hele befolkningen
- Kommersielle badeland er opplevelsesbaserte tilbud med høyere prisnivå og en annen målgruppe

Å erstatte et offentlig lavterskeltilbud med et kommersielt tilbud vil innebære en svekkelse av tilgjengeligheten og kunne bidra til økte sosiale forskjeller.

Kommunen kan ikke fraskrive seg ansvaret for et offentlig lavterskeltilbud.

Dersom kommunale folkebad og bassengkapasitet reduseres samtidig som et kommersielt tilbud etableres, vil dette i praksis kunne gi en monopollignende situasjon for deler av markedet. Dette kan

medføre høyere terskel for deltakelse, mindre tilgjengelighet for prioriterte grupper og redusert kommunalt styring over tilbudet.

Disse konsekvensene er ikke tilstrekkelig belyst i strategien og må tydeliggjøres før det tas stilling til endringer i anleggsstrukturen.

Forskjeller mellom kommunens og idrettens tiltaksplan

Idrettsrådet og svømmeidretten har utarbeidet et alternativt forslag til tiltaksplan, som tydeliggjør sentrale forskjeller fra kommunens forslag:

- Ny kapasitet etableres før eksisterende tas ut av drift
- Tiltaksnivået tilpasses dokumentert behov
- Risiko for kapasitetsfall i overgangsperioden reduseres

Forslaget innebærer en trinnvis utvikling der nytt anlegg i Lillestrøm gis tidligere oppstart, samtidig som eksisterende anlegg holdes i drift lenger. Dette omfatter blant annet forlenget levetid for Østersund, forutsatt etablering av nytt anlegg på Fetsund.

Videre for å sikre tilstrekkelig kapasitet bør det vurderes en målrettet rehabilitering av Vigernes med sikte på å forlenge levetiden frem til om lag 2034, når nytt anlegg i Lillestrøm står klart. Uten dette vil risikoen for kapasitetsfall øke ytterligere.

Løsningen forutsetter samtidig stabil drift i sentrale anlegg som Skjetten og Volla. Disse anleggene har over tid hatt et betydelig lavere investeringsnivå enn andre svømmeanlegg i kommunen. Skjetten har i praksis ikke hatt større investeringer siden 2007 (5,9 mill. kr), med en mindre oppgradering på 1,8 mill. kr i 2008.

Til sammenligning er det de senere årene investert betydelige midler i andre anlegg, blant annet:

- Asak (2024): 7,7 mill. kr
- Dalen (2024): 48 mill. kr
- Østersund (2025): 10,8 mill. kr (i tillegg til tidligere oppgraderinger)
- Melvold (2016): 71,4 mill. kr

Dette viser en tydelig skjevhet i prioriteringene.

Samtidig er Skjetten og Volla blant de mest brukte anleggene, og ligger i områder med lavest bassengkapasitet. Etter vår vurdering er det uholdbart at det i disse anleggene i stor grad kun utføres mindre oppgraderinger, samtidig som de er forutsatt å fungere som bærebjelker i kapasiteten i mange år fremover.

Det må derfor tydeliggjøres et mer forpliktende investeringsnivå, og at disse anleggene prioriteres foran mindre strategiske tiltak. Uten dette svekkes forutsetningene for å opprettholde kapasitet frem til ny struktur er etablert.

Idrettens forslag er det eneste alternativet som i praksis legger til rette for tilstrekkelig kapasitet i overgangsperioden, og bør legges til grunn for videre arbeid.

Medvirkning

Idrettsrådet, sammen med svømmeidretten, har deltatt aktivt prosessen og bidratt med betydelig faglig kompetanse og erfaringsgrunnlag. Det er positivt at medvirkning er gjennomført, men samtidig viktig å være tydelig på at **flere sentrale innspill ikke er tilstrekkelig reflektert i resultatet**. Dette svekker både kvaliteten og legitimiteten i strategien.

For å sikre legitimitet i videre arbeid er det avgjørende at medvirkning ikke bare dokumenteres, men også synliggjøres i de endelige prioriteringene.

Feil og mangler i datagrunnlaget

Vi har avdekket konkrete feil i strategiens beregninger for Sørumsand-området på side 9 i strategidokumentet:

- Feil bassengstørrelse for Blaker (72 m², ikke 91,25 m²)
- Samtidig telling av basseng på Blaker og Skansen som ikke er i drift parallelt

Med disse rettelsene vil m² svømmeflate per innbygger være 0,0237 m² i Sørumsand-området, ikke 0,036 m². Dette vil være noe bedre når Skansen åpner.

Dette påvirker vurderingen av kapasitet og prioriteringsgrunnlaget.

Avsluttende vurdering

For at strategien skal fungere som et reelt styringsverktøy, ber vi om at følgende justeringer innarbeides før politisk behandling:

- **Justere måltall for bassengkapasitet til et nivå som gir reell kapasitetsøkning, og inkluderer nedetid og befolkningsvekst**
- **Innføre et bindende prinsipp om at kapasitet ikke tas ut av drift før ny kapasitet er etablert**
- **Dokumentere at kapasiteten er tilstrekkelig til å oppnå mål for skolesvømming**
- **Gjennomføre og synliggjøre en systematisk sammenligning mellom rehabilitering og nybygg før prioriteringer fastsettes.**
- **Tydeliggjøre hvordan innsparinger reinvesteres i økt kapasitet**
- **Opprettholde folkebadsordningen som en del av kommunens grunnleggende tilbud**
- **Sikre at strategien er fleksibel i valg av lokasjoner**
- **Reflektere i større grad de faglige innspillene som er gitt**

Vi mener strategien har et godt faglig utgangspunkt, men at følgende justeringer er nødvendige for å sikre at den gir ønsket effekt.

Jarle Rogndokken

Styreleder

Lillestrøm idrettsråd

SerLaurentz Malto

Daglig leder

Lillestrøm idrettsråd